

ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ จัดประชุมวิชาการ เรื่อง การใช้ HPTLC เพื่อการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในทัศนระดับชาติและระดับสากล

2 เมษายน 2555

ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดการประชุมวิชาการ เรื่อง การใช้ HPTLC
เพื่อการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในทัศนระดับชาติและระดับสากล เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2555 ณ ห้องประชุม 302
อาคารเทพรัตน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีนงนิจ นันทิกานต์ นักวิชาการ
อาจารย์จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์และผู้สนใจทั่วไป
เข้าร่วมการประชุมวิชาการจำนวนกว่า 160 คน □□□□ สมุนไพรได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ตั้งแต่โบราณกาล
ในซีกโลกตะวันตกนับตั้งแต่ยุคสมัยเมโสโปเตเมีย และอียิปต์ หรือ ในซีกโลกตะวันออก ได้แก่ ประเทศจีน และ อินเดีย
ต่างก็มีวิธีการนำสมุนไพรมาใช้เป็นยารักษาโรค อาหารบำรุงสุขภาพ และเครื่องสำอาง
ปัจจุบันมีการนำสมุนไพรมาใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก รวมทั้งมีการค้าสมุนไพรระหว่างประเทศทั้งในรูปวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ต่างๆ
เพิ่มขึ้น และจากความแตกต่างในแหล่งที่มาของสมุนไพรตลอดจนวิธีการผลิต การควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง
ต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ทั้งในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร
นอกจากนี้การผลิตสมุนไพรให้ได้คุณภาพตามข้อกำหนดของเภสัชตำรับ (Pharmacopoeia) ภายใต้กฎเกณฑ์การผลิตที่ดี (Good
Manufacturing Practice GMP) เป็นที่ยอมรับและนำมาปฏิบัติกันทั่วโลก
ดังนั้นวิธีการควบคุมคุณภาพจึงต้องสอดคล้องกับกฎเกณฑ์เหล่านี้
ประเทศไทยมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรจำนวนมากทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน
ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความรู้ในการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย □□□□ รงคเลขแนวระนาบ (Planar
Chromatography) หรือ ทีแอลซี (TLC) คือวิธีการแยกสารบนแผ่นที่เคลือบด้วยตัวดูดซับ
เป็นเทคนิคที่ได้รับความนิยมสูงในทางปฏิบัติการควบคุมคุณภาพสมุนไพร ปัจจุบันมีการพัฒนาทีแอลซีสมรรถนะสูง (HPTLC)
ทำให้การแยกสารดีขึ้นและยังได้นำไปผนวกกับเครื่องวัดความหนาแน่น (Densitometer)
ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสารเพิ่มขึ้นช่วยในการพิสูจน์เอกลักษณ์และใช้ในการวิเคราะห์หาปริมาณ
ประกอบกับมีเทคนิคต่างๆช่วยในการตรวจสอบสารที่ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ด้วย HPLC
และสามารถทำการวิเคราะห์ได้หลายตัวอย่างในเวลาเดียวกันจึงประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย □□□□ ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้จัดการประชุมวิชาการ เรื่อง การใช้ HPTLC
เพื่อการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในทัศนระดับชาติและระดับสากลนี้ขึ้น
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้ HPTLC
ในการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพร
และเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการควบคุมคุณภาพสมุนไพร สำหรับบรรยากาศในการประชุมวิชาการในวันแรก
ประกอบด้วยการบรรยาย เรื่อง การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในสถานประกอบการ โดย ญญ.มณฑนา สุทธานุกรักษ์
สมาคมผู้ผลิตยาสมุนไพร การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศไทย ปัจจุบันและอนาคต โดย ภก.วินิต อัครกวีวี
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข การพิสูจน์เอกลักษณ์วัตถุดิบสมุนไพรอย่างรวดเร็ว: กรณีศึกษา Aristolochia
spp. การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติด้วย HPTLC ในทัศนของนานาชาติ และการควบคุมคุณภาพแนวใหม่ของตำรับยาสมุนไพร โดย Dr.Eike
Reich, Director of CAMAG Laboratory, Switzerland การวิเคราะห์สารสำคัญในสมุนไพรที่ปราศจาก Chromophore ด้วยการ
ใช้ HPTLC-Densitometer โดย รศ.ดร.วันชัย ดีเอกนามกุล คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
งานบริการด้านควบคุมคุณภาพสมุนไพรของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย รศ.ดร.อ้อมบุญ วัลลิสุต คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
<http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/thai/newseventinfo.php?id=1065>